Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

11. juuni 2020*

Apellatsioonkaebus – Riigiabi – ELTL artikli 107 lõige 1 – Sotsiaalkindlustussüsteem – Tervisekindlustusasutused – Mõisted „ettevõtja“ ja „majandustegevus“ – Sotsiaalne eesmärk – Solidaarsuse põhimõte – Riigi kontroll – Igakülgne hindamine – Kasumi teenimise võimalus – Mõningane konkurents tervisekindlustuse kvaliteedis ja pakkumises

Liidetud kohtuasjades C-262/18 P ja C-271/18 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 16. ja 19. aprillil 2018 esitatud kaks apellatsioonkaebust,

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Tomat ja P.-J. Loewenthal,

apellant,

keda toetab:

Soome Vabariik, esindaja: S. Hartikainen,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses,

teised menetlusosalised:

Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., asukoht Bratislava (Slovakkia), esindajad: *advocaten* F. Roscam Abbing, A. Pliego Selie ja O. W. Brouwer,

hageja esimeses kohtuastmes,

Slovaki Vabariik, esindajad: M. Kianička, D. Kaiserová ja B. Ricziová,

Union zdravotná poisťovňa, a.s., asukoht Bratislava (Slovakkia), esindajad: *advocaten* A. M. ter Haar, A. Kleinhout ja J. K. de Pree,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes (C-262/18 P),

ja

Slovaki Vabariik, esindajad: M. Kianička, D. Kaiserová ja B. Ricziová,

apellant,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

keda toetab:

Soome Vabariik, esindaja: S. Hartikainen,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses,

teised menetlusosalised:

Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., esindajad: *advocaten* F. Roscam Abbing, A. Pliego Selie ja O. W. Brouwer,

hageja esimeses kohtuastmes,

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Tomat ja P.-J. Loewenthal,

kostja esimeses kohtuastmes,

Union zdravotná poisťovňa, a.s., esindajad: *advocaten* A. M. ter Haar, A. Kleinhout ja J. K. de Pree,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes (C-271/18 P),

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident R. Silva de Lapuerta, kodade presidendid J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan, S. Rodin, L. S. Rossi ja I. Jarukaitis, kohtunikud E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, T. von Danwitz (ettekandja), D. Šváby, F. Biltgen ja A. Kumin,

kohtujurist: P. Pikamäe,

kohtusekretär: ametnik M. Longar,

arvestades kirjalikku menetlust ja 1. oktoobri 2019. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 19. detsembri 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Komisjon ja Slovaki Vabariik paluvad oma apellatsioonkaebustes tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 5. veebruari 2018. aasta otsuse Dôvera zdravotná poisťovňa *vs.* komisjon (T-216/15, ei avaldata, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2018:64), millega Üldkohus tühistas komisjoni 15. oktoobri 2014. aasta otsuse (EL) 2015/248 meetme SA.23008 (2013/C) (ex 2013/NN) kohta, mida Slovaki Vabariik rakendas ettevõtjate Spoločná zdravotná poisťovňa, a. s. (SZP) ja Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. (VšZP) suhtes (ELT 2015, L 41, lk 25, edaspidi „vaidlusalune otsus“).

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

2 Slovakkia tervisekindlustusskeem läks 1994. aastal ühe riikliku tervisekindlustusasutuse süsteemilt üle mitmepoolsele mudelile, mille raames võivad tegutseda koos nii avaliku kui erasektori asutused. Vastavalt 1. jaanuaril 2005 jõustunud Slovakkia õigusnormidele peab nende asutuste, sõltumata sellest, kas need on avalik-õiguslikud või eraõiguslikud, õiguslik vorm olema kasumit taotlev eraõiguslik aktsiaselts.

3 Ajavahemikul 1. jaanuarist 2005 kuni vaidlusaluse otsuse vastuvõtmiseni võisid Slovakkia elanikud valida järgmiste tervisekindlustusasutuste vahel:

– Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s. (edaspidi „VšZP“) ja Spoločná zdravotná poisťovňa, a.s. (edaspidi „SZP“), mis ühinesid 1. jaanuaril 2010 ja mille ainuaktsionär on Slovakkia riik;

– Dôvera zdravotná poisťovňa a.s. (edaspidi „Dôvera“), mille aktsionärid on erasektori üksused;

– Union zdravotná poisťovňa a.s. (edaspidi „Union“), mille aktsionärid on erasektori üksused.

4 Pärast seda, kui Dôvera oli 2. aprillil 2007 esitanud kaebuse riigiabi kohta, mida Slovaki Vabariik väidetavalt andis SZP-le ja VšZP-le, algatas komisjon 2. juulil 2013 ametliku uurimismenetluse.

5 Komisjon tuvastas vaidlusaluses otsuses, et SZP ja VšZP ei ole ettevõtjad ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, kuna nende tegevus ei ole majanduslikku laadi, mistõttu ei kujuta kaebuses nimetatud meetmed endast riigiabi.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

6 Üldkohtu kantseleisse 24. aprillil 2015 saabunud hagiavalduses esitas Dôvera vaidlusaluse otsuse tühistamise nõude, mida ta põhjendas kahe väitega. Esimene väide puudutas mõistete „ettevõtja“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses ja „majandustegevus“ väära tõlgendamist ning teine väide nende mõistete väära kohaldamist SZP ja VšZP suhtes ning põhjendamiskohustuse rikkumist.

7 Üldkohus nõustus hagi teise väitega ja tühistas vaidlusaluse otsuse, analüüsimata hagi esimest väidet.

8 Olles vaidlustatud kohtuotsuse punktides 46–53 tuletanud meelde Euroopa Kohtu praktikat, mis käsitleb mõisteid „ettevõtja“ ja „majandustegevus“, ning eelkõige seda praktikat, mis kuulub sotsiaalkindlustuse valdkonda, analüüsis Üldkohus nimetatud kohtuotsuse punktides 55–58 komisjoni hinnangu põhjendatust, mille kohaselt iseloomustavad Slovakkia kohustuslikku tervisekindlustusskeemi olulised sotsiaalsed, solidaarsed ja regulatiivsed elemendid.

9 Mis puudutab selle skeemi sotsiaalseid ja solidaarseid elemente, siis märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55 ja 56 kõigepealt, et Slovakkias on tervisekindlustus kohustuslik ja et kindlustusasutused on kohustatud võtma vastu iga Slovakkia elaniku, kes seda taotleb, ilma et neil oleks õigust keelduda isikut kindlustamast tema vanuse, tervisliku seisundi või haigusriski tõttu. Seejärel tõdes ta, et skeem põhineb selliste kohustuslike sissemaksete süsteemil, mille summad määratakse kindlaks seadusega ja proportsionaalselt kindlustatud isikute sissetulekuga ning seda sõltumata saadud hüvitistest või riskist, mis tuleneb eelkõige kindlustatud isiku vanusest või tervislikust seisundist. Kohus märkis ka, et kõigil kindlustatud isikutel on õigus samale hüvitiste baastasemele. Lõpuks märkis Üldkohus, et on olemas riskide tasakaalustamise kava, mille abil saavad suure riskiga isikuid kindlustavad asutused vahendeid asutustelt, kellel on väiksema riskiga isikutest koosnev portfell.

10 Mis puudutab riigi järelevalvet Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi üle, siis märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 57, et kindlustusasutuste suhtes kehtivad erinormid, mille kohaselt igaüks neist on asutatud riikliku tervisekindlustuse rakendamiseks ega tohi tegutseda muudel kui seaduses ette nähtud tegevusaladel. Kohus märkis ka, et nende asutuste tegevust kontrollib reguleeriv asutus, kes tagab, et nad täidavad asjakohast õiguslikku raamistikku, ning sekkub rikkumiste korral.

11 Vahejäreldusena leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58, et põhjendatud on komisjoni hinnang, mille kohaselt sisaldab Slovakkia kohustuslik tervisekindlustusskeem olulisi sotsiaalseid, solidaarseid ja regulatiivseid elemente.

12 Siiski märkis Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 59, et asjaomast skeemi käsitlevad õigusnormid võimaldavad tervisekindlustusasutustel esiteks kasumit teenida, kasutada ja jaotada ning teiseks pakkuda teatavat konkurentsi teenuste kvaliteedi ja pakkumise valdkonnas.

13 Seejärel analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 63–69 sellest tulenevaid tagajärgi seoses sellega, kas nende tervisekindlustusasutuste tegevus tuleb kvalifitseerida majanduslikku laadi tegevuseks või mitte. Viimati nimetatud punktid on sõnastatud järgmiselt:

„63. Esiteks tuleb asuda seisukohale, et tervisekindlustusandjate võimalus teenida, kasutada ja jaotada ühte osa oma kasumist võib kahtluse alla seada nende tegevuse mittemajandusliku laadi, vastupidi sellele, mida leidis komisjon [vaidlusaluse] otsuse põhjenduses 94.

64. Komisjon leiab tõepoolest õigesti, et võimalus kasumit kasutada ja jaotada on kitsam kui klassikalistes kaubandussektorites, kuna antud juhul peavad selle õiguse saamiseks olema täidetud nõuded, mille eesmärk on tagada skeemi jätkusuutlikkus ning selle aluseks olevate sotsiaalsete ja solidaarsete eesmärkide saavutamine. Samas ei ole see järeldus asjakohane tegevuse majandusliku laadi välistamiseks alates hetkest, mil asjaomase turu ettevõtjad lähtuvad kasumi taotlemise loogikast. Nimelt annab Slovakkia tervisekindlustusandjate võimalus taotleda ja saada vabalt kasumit igal juhul, sõltumata nende riikliku tervisekindlustuse pakkumise ülesande täitmisest ja riigi poolt teostatavast järelevalvest, tunnistust sellest, et neil on tulunduslik eesmärk ja seega kuulub nende tegevus turul majandussfääri. Seetõttu ei võimalda selliste rangete tingimuste olemasolu, mis reguleerivad sellest tegevusest teenitava kasumi kasutamist ja jaotamist hiljem, kahtluse alla seada nende tegevuste majanduslikku laadi.

65. Teiseks tuleb asuda seisukohale, et teatud konkurentsi olemasolu nende teenuste pakkumise kvaliteedi ja ulatuse osas, mida osutavad erinevad asutused Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi raames, mõjutab ka tegevuse majanduslikku laadi, vastupidi sellele, mida komisjon sisuliselt leidis [vaidlusaluse] otsuse põhjendustes 92 ja 93.

66. Kuigi toimikust nähtub, et tervisekindlustusasutused ei saa vabalt kindlaks määrata kindlustusmaksete suurust ega formaalselt konkureerida kindlustusmaksete tariifide valdkonnas, on seadusandja siiski kehtestanud kvaliteedi osas konkurentsielemendi, kuna kindlustusasutused võivad vabalt täiendada seadusest tulenevaid kohustuslikke hüvitisi tasuta seotud hüvitistega, nagu seda on teatud liiki täiendava ja ennetava ravi parem hüvitamine hüvitiste kohustusliku põhipaketi raames või kindlustatud isikutele pakutava laiaulatusliku tugiteenuse olemasolu. Seega saavad nad pakkumise kvaliteedi ja ulatuse osas teistest erineda, et meelitada ligi kindlustatud isikuid, kes tulenevalt seadusest on vabad valima omale tervisekindlustusandja ja seda kord aastas vahetama. Kindlustusasutustele antud võimalus omavahel konkureerida võimaldab seega kindlustatud isikutel saada parema sotsiaalse kaitse samaväärsel kindlustusmakse tasemel, sest täiendavaid hüvitisi pakutakse tasuta. Nagu rõhutab hageja, siis isegi kui Slovakkia tervisekindlustusasutused on kohustatud pakkuma samu seadusest tulenevaid hüvitisi, konkureerivad nad omavahel kindlustuskaitse „kvaliteedi ja hinna suhtega“ ning seega ostutehingute kvaliteedi ja tõhususega, nagu komisjon seda [vaidlusaluse] otsuse põhjenduses 93 ise ka möönab.

67. Seega, isegi kui konkurents Slovakkia kohustusliku tervisekindlustuse skeemis ei puuduta seadusest tulenevaid kohustuslikke hüvitisi ega formaalselt kindlustusmaksete summat, on see siiski intensiivne ja mitmetahuline turu volatiilsuse tõttu, mis tuleneb kindlustatud isikute võimalusest vabalt valida oma tervisekindlustusandjat ja vahetada seda üks kord aastas, ning asjaolu tõttu, et see puudutab teenuse kvaliteeti, mille hindamine on kindlustatud isikute isiklik ülesanne.

68. Sellest tuleneb, et kohustusliku tervisekindlustuse pakkumine Slovakkias on – arvestades tervisekindlustusandjate tulu saamise eesmärki ning intensiivset konkurentsi teenuste kvaliteedi ja pakkumise osas – majanduslikku laadi.

69. Seda järeldust ei saa kahtluse alla seada, isegi kui väita, et SZP ja VšZP eesmärk ei olnud tulu saamine. On tõsi, et kui asutustel, kelle tegevust kontrollitakse, puudub selline eesmärk, kuid neil on mõningane vabadus pakkuda kindlustatud isikute ligimeelitamiseks teatud konkurentsi, ei sea see konkurents automaatselt kahtluse alla nende tegevuse mittemajanduslikku laadi, eriti kui see konkurentsielement on kehtestatud selleks, et ajendada haigekassasid viima oma tegevust ellu hea halduse põhimõtte kohaselt (16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt, C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punkt 56). Samas tuleneb kohtupraktikast[, mis pärineb 1. juuli 2008. aasta kohtuotsusest MOTOE (C-49/07, EU:C:2008:376, punkt 27) ja 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsusest Cassa di Risparmio di Firenze jt (C-222/04, EU:C:2006:8, punktid 122 ja 123)], et asjaolu, et kaupu ja teenuseid pakutakse tulu saamise eesmärgita, ei takista seda, et üksust, kes neid tehinguid turul teeb, tuleb pidada ettevõtjaks, kui kõnealune pakkumine konkureerib teiste selliste ettevõtjate pakkumisega, kelle eesmärk on saada tulu. Sellest tuleneb, et tegevuse majanduslikku laadi ei määra mitte pelk asjaolu, et teatud turul on konkurents, vaid pigem see, et turul tegutsevad ettevõtjad, kelle eesmärk on saada tulu. Ent käesolevas asjas on see nii, kuna pooled on ühel meelel selles, et teised asjaomase turu ettevõtjad tegutsevad tõepoolest tulu saamise eesmärgil, mistõttu tuleb SZP-d ja VšZP-d analoogia alusel käsitada ettevõtjatena."

14 Üldkohus järeldas selle analüüsi järel, et vastupidi komisjoni kaalutlustele on SZP ja VšZP tegevus majanduslikku laadi, mistõttu tuleb need kindlustusasutused kvalifitseerida ettevõtjateks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Menetlus Euroopa Kohtus ja apellatsioonimenetluste poolte nõuded

15 Euroopa Kohtu presidendi 10. septembri 2018. aasta otsustega lubati Soome Vabariigil astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks kohtuasjas C-262/18 P ja Slovaki Vabariigi nõuete toetuseks kohtuasjas C-271/18 P.

16 Komisjon ja Slovaki Vabariik, keda toetab Soome Vabariik, paluvad apellatsioonkaebustes Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja juhul, kui viimane teeb vaidluse suhtes lõpliku otsuse, jätta algne hagi rahuldamata. Sellisel juhul paluvad komisjon ja Slovaki Vabariik Euroopa Kohtul mõista kohtukulud välja Dôveralt ja Unionilt.

17 Dôvera ja Union paluvad Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista komisjonilt välja kohtukulud kohtuasjas C-262/18 P ning Slovaki Vabariigilt kohtukulud kohtuasjas C-271/18 P. Dôvera palub ühtlasi Euroopa Kohtul mõista kohtukulud kohtuasjas C-262/18 P välja menetlusse astujatelt, kes toetavad komisjoni.

18 Kohtuasjades C-262/18 P ja C-271/18 P esitatud vastuapellatsioonkaebustes palub Dôvera Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsuse punkt 58 osas, milles on märgitud, et Dôvera ei ole vaidlustanud komisjoni väidet, et Slovakkia tervisekindlustusskeem sisaldab „olulisi sotsiaalseid, solidaarseid ja regulatiivseid aspekte".

19 Komisjon ja Slovaki Vabariik paluvad omakorda jätta vastuapellatsioonkaebused vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja mõista kohtukulud välja Dôveralt. Teise võimalusena palub komisjon Euroopa Kohtul vaidlustatud kohtuotsus tühistada ja saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse või teha asjas lõplik otsus ning mõista kohtukulud välja Dôveralt ja Unionilt.

20 Euroopa Kohtu presidendi 19. novembri 2018. aasta otsusega liideti kohtuasjad C-262/18 P ja C-271/18 P suulise menetluse ja kohtuotsuse huvides.

21 Kohtuasjas C-271/18 P palus Slovakkia valitsus Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 16 kolmanda lõigu alusel Euroopa Kohtul tulla kokku suurkojana.

Apellatsioonkaebused

Poolte argumendid

22 Apellatsioonkaebuste põhjendamiseks esitavad komisjon ja Slovaki Vabariik kolm ühist väidet, millest esimene puudutab põhjendamiskohustuse rikkumist, teine mõistete „ettevõtja" ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses ja „majandustegevus" väära tõlgendamist ning kolmas tõendite moonutamist. Slovaki Vabariik esitab ka neljanda väite, et Üldkohus eiras oma kohtuliku kontrolli piire.

23 Komisjoni teise väitega kohtuasjas C-262/18 P ja Slovaki Vabariigi kolmanda väitega kohtuasjas C-271/18 P soovivad need pooled, keda toetab Soome Vabariik, seada kahtluse alla Üldkohtu järelduse, et SZP ja VšZP tegevus on majanduslikku laadi, mistõttu tuleb neid kindlustusasutusi käsitada ettevõtjatena ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

24 Nad väidavad sisuliselt, et Üldkohus tugines mõistete „ettevõtja" ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses ja „majandustegevus" väärale tõlgendusele. Mitte ainult sotsiaalseid, solidaarseid ja regulatiivseid elemente, vaid ka majanduslikke elemente sisaldava tervisekindlustusskeemi kvalifitseerimine sõltub igakülgsest hindamisest, mis võtab arvesse eelkõige selle skeemiga taotletavaid eesmärke ja selle erinevate elementide vastavat tähtsust. Käesoleval juhul ilmneb, et Slovakkia kohustuslik tervisekindlustusskeem täidab sotsiaalset eesmärki, rakendab solidaarsuse põhimõtet ja allub riigi järelevalvele. Neid asjaolusid arvestades järeldas Üldkohus ekslikult, et kindlustusasutuste tegevus selle skeemi raames on majanduslikku laadi, tuginedes üksnes kaalutlustele, mis puudutasid esiteks nende asutuste võimalust pakkuda teatud määral konkurentsi oma teenuste hinna ja kvaliteedi suhtega, ja teiseks asjaolu, et nende eesmärk oli saada tulu. Lisaks oli kasumi taotlemise, kasutamise ja jaotamise võimalusi käsitleva range õigusliku raamistiku olemasolu asjakohane element, mida Üldkohus oleks pidanud selle hinnangu andmisel arvesse võtma.

25 Dôvera ja Union vaidlevad nendele argumentidele vastu. Pelk asjaolu, et Slovakkia kohustuslikul tervisekindlustusskeemil on sotsiaalne eesmärk, ei õigusta järeldust, et kindlustusasutuste tegevus selles skeemis ei ole majanduslikku laadi. Nende tegevuse majanduslik laad tuleneb asjaolust, et nad pakuvad konkurentsi oma teenuste hinna ja kvaliteedi suhtega ning et nende tegevuse eesmärk on saada tulu.

Euroopa Kohtu hinnang

26 ELTL artikli 107 lõike 1 kohaselt käsitatakse riigiabina selle sätte tähenduses riigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antavat abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, kui see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

27 Sellest tuleneb eelkõige, et ELTL artikli 107 lõikes 1 sätestatud keeld puudutab üksnes ettevõtjate tegevust (vt selle kohta 27. juuni 2017. aasta kohtuotsus Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).

28 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast tuleneb, et liidu konkurentsiõiguse kontekstis hõlmab mõiste „ettevõtja“ majandustegevusega tegelevat mis tahes üksust, sõltumata selle üksuse õiguslikust vormist ja rahastamisviisist (23. aprilli 1991. aasta kohtuotsus Höfner ja Elser, C-41/90, EU:C:1991:161, punkt 21, ja 3. märtsi 2011. aasta kohtuotsus AG2R Prévoyance, C-437/09, EU:C:2011:112, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Üksuse kvalifitseerimine ettevõtjaks sõltub seega tema tegevuse laadist. Euroopa Kohtu samuti väljakujunenud praktika kohaselt on majandustegevus mis tahes tegevus, mis seisneb kaupade või teenuste pakkumises teataval turul (16. juuni 1987. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia, 118/85, EU:C:1987:283, punkt 7, ja 3. märtsi 2011. aasta kohtuotsus AG2R Prévoyance, C-437/09, EU:C:2011:112, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Konkreetselt sotsiaalkindlustuse valdkonnas on Euroopa Kohus otsustanud, et liidu õigus ei kahanda põhimõtteliselt liikmesriikide pädevust oma sotsiaalkindlustussüsteemide korraldamisel. Selleks et kontrollida, kas sotsiaalkindlustusskeemis ellu viidaval tegevusel puudub majanduslik laad, hindab kohus asjaomast skeemi igakülgselt ja võtab selleks arvesse järgmisi asjaolusid: skeemi sotsiaalne eesmärk, solidaarsuse põhimõtte rakendamine, asjaomase tegevusega mis tahes tulu saamise eesmärgi puudumine ja riigipoolne järelevalve (vt selle kohta 17. veebruari 1993. aasta kohtuotsus Poucet ja Pistre, C-159/91 ja C-160/91, EU:C:1993:63, punktid 8–10, 14, 15 ja 18; 22. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus Cisal, C-218/00, EU:C:2002:36, punktid 34, 38 ja 43; 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt, C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punktid 47–50; 5. märtsi 2009. aasta kohtuotsus Kattner Stahlbau, C-350/07, EU:C:2009:127, punktid 35, 38 ja 43, ning 3. märtsi 2011. aasta kohtuotsus AG2R Prévoyance, C-437/09, EU:C:2011:112, punktid 43–46).

31 Igakülgse hindamise raames tuleb muu hulgas kontrollida, kas ja mis ulatuses võib asjaomast skeemi pidada solidaarsuse põhimõtet rakendavaks skeemiks ja kas sellist skeemi haldavate kindlustusasutuste tegevus allub riigi järelevalvele (vt selle kohta 17. veebruari 1993. aasta kohtuotsus Poucet ja Pistre, C-159/91 ja C-160/91, EU:C:1993:63, punktid 8 ja 14; 22. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus Cisal, C-218/00, EU:C:2002:36, punktid 38 ja 43, ning 5. märtsi 2009. aasta kohtuotsus Kattner Stahlbau, C-350/07, EU:C:2009:127, punkt 43).

32 Solidaarsuse põhimõtet rakendavaid sotsiaalkindlustusskeeme iseloomustavad eelkõige järgmised elemendid: liitumise kohustuslikkus nii kindlustatud isikutele kui ka kindlustusasutustele; seadusega kindlaks määratud kindlustusmaksed, mis on proportsionaalsed kindlustatud isikute sissetulekuga, mitte aga riskidega, mis tulenevad individuaalselt nende vanusest või tervislikust seisundist; reegel, mille kohaselt on seadusega kindlaks määratud kohustuslikud hüvitised kõikidele kindlustatud isikutele identsed, sõltumata igaühe poolt tasutud kindlustusmaksete summast, ning kulude ja riskide tasandusmehhanism, milles ülejäägiga skeemid osalevad selliste skeemide rahastamises, millel on struktuurseid finantsraskusi (vt selle kohta 17. veebruari 1993. aasta kohtuotsus Poucet ja Pistre, C-159/91 ja C-160/91, EU:C:1993:63, punktid 7–12, 15 ja 18; 22. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus Cisal, C-218/00, EU:C:2002:36, punktid 39, 40 ja 42, ning 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt, C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punktid 47, 48, 52 ja 53).

33 Selles kontekstis on Euroopa Kohus täpsustanud, et asjaolu, et liikmesriik ei usalda sotsiaalkindlustusskeemi haldamist mitte ainult ühele kindlustusasutusele, vaid erinevatele asutustele, ei sea kahtluse alla selle skeemi aluseks olevat solidaarsuse põhimõtet, seda enam, kui nimetatud skeemi raames tasandavad asjaomased asutused omavahel kulusid ja riske (vt selle kohta 5. märtsi 2009. aasta kohtuotsus Kattner Stahlbau, C-350/07, EU:C:2009:127, punktid 49, 50 ja 53).

34 Euroopa Kohus on samuti selgitanud, et selle skeemi laadi ei muuda asjaolu, et käesoleva kohtuotsuse punktis 32 välja toodud tunnustega skeemi lisatakse konkurentsielement, kui selle eesmärk on julgustada ettevõtjaid lähtuma oma tegevuses mõistliku juhtimise põhimõtetest, st võimalikult tõhusal ja vähem kulukal viisil ning sotsiaalkindlustussüsteemi nõuetekohase toimimise huvides (vt selle kohta 16. märtsi 2004. aasta kohtuotsus AOK Bundesverband jt, C-264/01, C-306/01, C-354/01 ja C-355/01, EU:C:2004:150, punkt 56).

35 Samavõrd väljakujunenud kohtupraktikas on aga Euroopa Kohus leidnud, et asutused, kes haldavad vabatahtlikul liitumisel põhinevat kindlustusskeemi, mis toimib vastavalt kapitaliseerimise põhimõttele, mille kohaselt esineb otsene seos ühelt poolt kindlustatud isiku poolt tasutud kindlustusmaksete summa ja nende finantstootluse ning teiselt poolt asjaomasele kindlustatud isikule pakutavate hüvitiste vahel, ja mis sisaldab äärmiselt piiratud solidaarsuse elemente, ei rakenda solidaarsuse põhimõtet ja seega tegelevad nad majandustegevusega (vt selle kohta 16. novembri 1995. aasta kohtuotsus Fédération française des sociétés d'assurance jt, C-244/94, EU:C:1995:392, punktid 17, 19 ja 22, ning 21. septembri 1999. aasta kohtuotsus Albany, C-67/96, EU:C:1999:430, punktid 79, 81, 82 ja 85).

36 Käesoleva kohtuotsuse punktides 28–35 välja toodud kohtupraktikat arvestades tulebki analüüsida, kas Üldkohtu kaalutlused vaidlustatud kohtuotsuse punktides 63–69 rikuvad õigusnormi.

37 Sellega seoses nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 8–13, et Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi igakülgse hindamise raames leidis Üldkohus, pärast seda, kui ta oli nõustunud komisjoni järeldusega, et sellel skeemil on olulised sotsiaalsed, solidaarsed ja regulatiivsed elemendid, mis vastavad sellise skeemi tunnustele, millel on sotsiaalne eesmärk ja millega rakendatakse solidaarsuse põhimõtet riigi järelevalve all, siiski, et selle järelduse lükkab ümber asjaolu, et sama skeemi raames on kindlustusasutustel esiteks võimalus teenida kasumit ja teiseks pakuvad nad teatud konkurentsi osas, mis puudutab nii nende pakkumise kvaliteeti ja ulatust kui ka nende varustamist.

38 Seda tehes omistas Üldkohus käesoleva kohtuotsuse punktides 28–35 välja toodud kohtupraktika seisukohast viimati nimetatud elementidele põhjendamatu tähtsuse ega võtnud piisavalt arvesse nende elementide suhet kõnealuse skeemi sotsiaalsete, solidaarsete ja regulatiivsete elementidega.

39 Esimesena, mis puudutab Slovakkia kohustuslikku tervisekindlustusskeemi haldavate kindlustusasutuste võimalust üritada kasumit teenida, siis tuleb märkida, et asjaolu, et need asutused olid 1. jaanuaril 2005 jõustunud Slovakkia õigusnormide kohaselt kohustatud olema eraõigusliku tulu taotleva aktsiaseltsi vormis, ei võimalda neid liidu konkurentsiõiguse seisukohast „ettevõtjateks" kvalifitseerida. Nimelt ei sõltu selline kvalifitseerimine käesoleva kohtuotsuse punktis 28 välja toodud kohtupraktika kohaselt mitte asjaomase üksuse õiguslikust vormist, vaid kõigist tema tegevust iseloomustavatest teguritest.

40 Lisaks ja nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 64, siis kui nende asutuste võimalikku kasumit võib kasutada ja jaotada, tuleb seda teha kooskõlas nõuetega, mille eesmärk on tagada skeemi jätkusuutlikkus ning selle aluseks olevate sotsiaalsete ja solidaarsete eesmärkide saavutamine. Seega näib, et võimalus üritada kasumit teenida on seadusega rangelt piiritletud ning seda ei saa vastupidi Üldkohtu kaalutlustele, mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 63 ja 64, pidada asjaoluks, mis võiks kummutada asjaomaste tegevuste olemusest endast tuleneva sotsiaalse ja solidaarse laadi.

41 Teisena leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65–67 samuti vääralt, et erinevad elemendid, mis tekitavad Slovakkia kohustuslikus tervisekindlustusskeemis teatava konkurentsi, võivad seada kahtluse alla selle skeemi sotsiaalse ja solidaarse laadi.

42 Nimelt, lisaks asjaolule – nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 66 ise märkis –, et see konkurents ei saa puudutada seadusest tulenevaid kohustuslikke hüvitisi ega kindlustusmaksete suurust, tuleb esiteks märkida, et kuigi Slovakkia tervisekindlustusasutused võivad seadusest tulenevaid kohustuslikke hüvitisi täiendada, vastavad need täiendavad hüvitised tasuta seotud hüvitistele, nagu

seda on teatud liiki täiendava ja ennetava ravi parem hüvitamine hüvitiste kohustusliku põhipaketi raames või kindlustatud isikutele pakutav laiaulatuslik tugiteenus, mis võimaldab neil mõningal määral ja täiendavalt eristuda pakkumise ulatuses ja kvaliteedis.

43 Käesoleva kohtuotsuse punktis 34 esile toodud kohtupraktika kohaselt ei muuda aga selle kohtuotsuse punktis 32 nimetatud tunnustega skeemi laadi see, kui sellesse lisatakse konkurentsielement, mille eesmärk on julgustada ettevõtjaid lähtuma oma tegevuses mõistliku juhtimise põhimõtetest, st võimalikult tõhusal ja vähem kulukal viisil ning sotsiaalkindlustussüsteemi nõuetekohase toimimise huvides.

44 Lisaks on selge, et kõnealuseid täiendavaid hüvitisi antakse tasuta, mistõttu võimalus neid pakkuda Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi raames ei saa kuidagi seada kahtluse alla selle skeemi sotsiaalset ja solidaarset olemust.

45 Teiseks, mis puudutab kindlustatud isikute vabadust valida tervisekindlustusasutus ja vahetada seda kord aastas, siis kuigi see vabadus mõjutab kindlustusasutustevahelist konkurentsi, on see siiski Slovakkia tervisekindlustusskeemi nõuetekohase toimimise huvides ja seda tuleb hinnata, võttes arvesse kõigile Slovakkia elanikele pandud kohustust liituda ühega seda skeemi haldavatest asutustest, samuti nende asutuste kohustust võtta vastu iga kandidaat, kes seda taotleb, sõltumata tema vanusest ja tervislikust seisundist. Ent nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktis 32 viidatud kohtupraktikast, kuuluvad need kohustused solidaarsuse põhimõtte määravate tunnuste hulka.

46 Tuleb lisada, et käesoleva kohtuotsuse punktides 42–45 nimetatud elementidega Slovakkia kohustuslikku tervisekindlustusskeemi sisse viidud konkurents on tihedalt seotud asjaoluga, et selle skeemi haldamine ei ole usaldatud mitte ainult ühele, vaid mitmele kindlustusasutusele. Kuna aga nimetatud skeem sisaldab kulude ja riskide tasandamise mehhanismi, on Üldkohtu hinnang vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65–67, mille kohaselt võib see konkurents seada kahtluse alla sama skeemi aluseks oleva solidaarsuse põhimõtte, vastuolus ka käesoleva kohtuotsuse punktis 33 välja toodud kohtupraktikaga.

47 Seega, vastupidi sellele, mida Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65–67, ei saa Slovakkia kohustuslikus tervisekindlustusskeemis pakkumise kvaliteedi ja ulatuse osas teatud konkurentsi olemasolu, nagu see tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktides 42–46 viidatud elementidest, seada kahtluse alla kindlustusasutuste tegevuse laadi ennast selle skeemi raames.

48 Kolmandaks, mis puudutab samuti vaidlustatud kohtuotsuse punktis 66 välja toodud asjaolu, et Slovakkia kohustuslikku tervisekindlustusskeemi haldavad asutused konkureerivad omavahel nende varustamise tasandil, siis nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 119 märkis, ei saa seda asjaolu pidada asjakohaseks elemendiks, hinnates nende asutuste tegevuse laadi, mis seisneb kohustusliku tervisekindlustuse teenuste osutamises Slovakkias. Selleks et hinnata mõne üksuse tegevuse laadi, ei ole vaja eristada kaupade või teenuste ostmist ja nende hilisemat kasutamist, kuna asjaomase üksuse tegevuse laadi määrab ära just hilisema kasutamise majanduslik või mittemajanduslik laad (vt selle kohta 11. juuli 2006. aasta kohtuotsus FENIN *vs.* komisjon, C-205/03 P, EU:C:2006:453, punkt 26).

49 Kolmandana ei tugine vastupidi Üldkohtu järeldusele vaidlustatud kohtuotsuse punktis 69 tema arutluskäik kohtupraktikale, mis tuleneb 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsusest Cassa di Risparmio di Firenze jt (C-222/04, EU:C:2006:8, punktid 122 ja 123) ja 1. juuli 2008. aasta kohtuotsusest MOTOE (C-49/07, EU:C:2008:376, punkt 27). Nendest kahest kohtuotsusest nimelt nähtub, et kui ettevõtja tegevus seisneb majanduslikku laadi teenuste pakkumises – see tähendab kohtuasjas, milles tehti esimene neist kohtuotsustest, teenuste pakkumises, mis on seotud finants-, kaubandus-, kinnis- ja vallasvaratehingutega, ning kohtuasjas, milles tehti teine neist kohtuotsustest, teenuste pakkumises, mis on seotud spordivõistluste korraldamisega sponsor-, reklaami- ja kindlustuslepingute alusel ning

ärilisel eesmärgil – turul, kus esineb konkurents teiste tulu teenida soovivate ettevõtjatega, siis asjaolu, et kõnealuseid teenuseid pakub tulundusliku eesmärgita ettevõtja, ei sea kahtluse alla järeldust, et asjaomane tegevus on majanduslik.

50 Seega ei saa sellest kohtupraktikast järeldada, et asutust, kes osaleb sellise skeemi haldamises, millel on sotsiaalne eesmärk ja mis rakendab solidaarsuse põhimõtet riigi järelevalve all, võiks pidada ettevõtjaks põhjusel, mida Üldkohus rõhutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 69, et sama skeemi raames tegutsevatel teistel asutustel on tõepoolest tulu saamise eesmärk.

51 Eeltoodut arvestades tuleb järeldada, et Üldkohtu kaalutlused vaidlustatud kohtuotsuse punktides 63–69 sisaldavad õigusnormi rikkumist, mille tõttu leidis kohus ekslikult, et vaatamata asjaolule, et Slovakkia kohustuslikul tervisekindlustusskeemil on sotsiaalne eesmärk ja see rakendab solidaarsuse põhimõtet riigi järelevalve all, on seda haldavate asutuste tegevus majanduslikku laadi.

52 Seega tuleb kohtuasjas C-262/18 P esitatud teise väitega ja kohtuasjas C-271/18 P esitatud kolmanda väitega nõustuda ning seega vaidlustatud kohtuotsus tühistada, ilma et oleks vaja analüüsida apellatsioonkaebuste põhjendamiseks esitatud teisi väiteid.

Vastuapellatsioonkaebused

53 Dôvera palub oma vastuapellatsioonkaebustes Euroopa Kohtul vaidlustatud kohtuotsuse punkt 58 „tühistada" juhul, kui Euroopa Kohus peaks tuginema Üldkohtu kaalutlustele, mis on esitatud selles punktis nii, nagu see on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse menetluskeelses, see tähendab ingliskeelses versioonis.

54 Sellega seoses tuleb märkida, et vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 169 lõikele 1 ja artikli 178 lõikele 1 võib apellatsioonkaebuses või vastuapellatsioonkaebuses nõuda Üldkohtu lahendi üksnes täielikku või osalist tühistamist. Oma vastuapellatsioonkaebustes palub Dôvera aga üksnes põhjenduste asendamist, ilma et see asendamine tooks kaasa vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni kas või osalise tühistamise. Järelikult tuleb need apellatsioonkaebused vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata jätta.

Hagimenetlus Üldkohtus

55 Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu teisele lausele võib Euroopa Kohus vaidlustatud kohtuotsuse tühistamise korral teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab.

56 Käesolevas asjas on Euroopa Kohus seisukohal, et menetlusstaadium lubab kohtuasjas T-216/15 Dôvera esitatud tühistamishagi lahendada ning et selle kohta tuleb teha lõplik kohtuotsus.

57 Dôvera soovib oma hagiga vaidlustada komisjoni järelduse, et SZP ja VšZP ei tegele majandustegevusega ja seega ei saa neid pidada ettevõtjateks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

58 Selleks et hinnata, kas Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi raames teostataval tegevusel puudub majanduslik laad, tuleb seda skeemi igakülgselt analüüsida, võttes arvesse käesoleva kohtuotsuse punktis 30 nimetatud elemente. Sellega seoses, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 31, tuleb eelkõige kontrollida, kas ja millisel määral võib seda skeemi pidada solidaarsuse põhimõtte rakendamiseks riigi järelevalve all.

59 Sellega seoses nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 9–11, et Slovakkia kohustuslikul tervisekindlustusskeemil, millel on sotsiaalne eesmärk, mis seisneb kõigi Slovakkia elanike haigusriski kindlustamises, on kõik solidaarsuse põhimõtte tunnused, mida on käsitletud käesoleva kohtuotsuse

punktis 32 esile toodud Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikas. Nimelt on selle skeemiga liitumine kõigile Slovakkia elanikele kohustuslik, kindlustusmaksete summa on seadusega kindlaks määratud proportsionaalselt kindlustatud isikute sissetulekuga, mitte riskiga, mis tuleneb nende vanusest või tervislikust seisundist, ning kõigil kindlustatud isikutel on õigus samale seadusega kehtestatud hüvitiste tasemele, mistõttu kindlustatud isiku tasutud kindlustusmaksete ja talle makstavate hüvitiste summa vahel ei ole mingit otsest seost. Lisaks, kuna kindlustusasutused on kohustatud tagama kõigi seda taotlevate Slovakkia elanike haigusriskide katmise, sõltumata nende vanusest või tervislikust seisundist tulenevast riskist, näeb see skeem ette ka kulude ja riskide tasandamise mehhanismi.

60 Lisaks allub see sama skeem riigi järelevalvele. Nimelt kontrollib kindlustusasutuste tegevust selles skeemis reguleeriv asutus, kes tagab, et kindlustusasutused järgivad õiguslikku raamistikku, ja sekkub rikkumise korral.

61 Konkurentsielementide olemasolu Slovakkia kohustuslikus tervisekindlustusskeemis on sotsiaalsete, solidaarsete ja regulatiivsete elementidega võrreldes teisejärguline, mis – nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 41–50 – ei muuda selle skeemi olemust. Nimelt ei saa kindlustusasutuste võimalus pakkuda konkurentsi puudutada kindlustusmaksete summat ega kohustuslikke seadusjärgseid hüvitisi, mistõttu saavad need asutused üksnes mõningal määral ja täiendavalt eristuda mainitud hüvitiste osas pakkumise ulatuses ja kvaliteedis.

62 Lisaks ja eelkõige nähtub vaidlusaluse otsuse põhjendusest 94, et kindlustusasutuste võimalus kasumit teenida, kasutada ja jaotada on seadusega rangelt piiritletud, kusjuures nende seadusest tulenevate kohustuste eesmärk on säilitada kohustusliku tervisekindlustuse elujõulisus ja järjepidevus. Samamoodi on selles Slovakkia kohustuslikus tervisekindlustusskeemis tegutsevatele kindlustusasutustele kehtestatud tulundusliku eesmärgiga eraõigusliku aktsiaseltsi õigusliku vormi nõude ja selle skeemi eraõiguslike üksuste poolt kontrollitavatele kindlustusasutustele avamise eesmärk, nagu nähtub selle otsuse põhjenduses 13 tuvastatud asjaoludest, tugevdada kättesaadavate vahendite tõhusat kasutamist ja tervishoiuteenuste kvaliteeti. Seega ilmneb, et need elemendid, nagu ka Slovakkia elanike vabadus valida endale tervisekindlustusasutus ja vahetada seda kord aastas, kehtestati asjaomase skeemi nõuetekohase toimimise huvides ja need ei saa seega selle skeemi mittemajanduslikku laadi kahtluse alla seada.

63 Seega järeldas komisjon vaidlusaluses otsuses põhjendatult, et Slovakkia kohustuslikul tervisekindlustusskeemil on sotsiaalne eesmärk ja see rakendab solidaarsuse põhimõtet riigi järelevalve all, ilma et kahes eelmises punktis tuvastatud asjaolud selle järelduse ümber lükkaks.

64 Seega leidis komisjon samuti õigesti, et SZP ja VšZP tegevus selles skeemis ei ole majanduslikku laadi, ning seejärel, et neid asutusi ei saa pidada ettevõtjateks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

65 Kõiki neid kaalutlusi arvestades tuleb esimeses kohtuastmes esitatud hagi esimene ja teine väide tagasi lükata osas, milles Dôvera väidab, et komisjon eksis mõistete „ettevõtja“ ja „majandustegevus“ tõlgendamisel ja kohaldamisel.

66 Ülejäänud osas märgib Dôvera teise väite raames, et komisjon ei põhjendanud piisavalt oma järeldust, mille kohaselt kulude ja riskide tasandamise mehhanism on oluline element, mis toetab Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi mittemajanduslikku laadi.

67 Sellega seoses tuleb osutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei tule otsuse põhjenduste vastavust ELTL artiklis 296 kehtestatud nõuetele hinnata mitte ainult selle sõnastust, vaid ka konteksti silmas pidades. Täpsemalt on huve kahjustav akt piisavalt põhjendatud, kui see on tehtud huvitatud isikutele teada olevas kontekstis (14. aprilli 2015. aasta kohtuotsus nõukogu *vs.* komisjon, C-409/13, EU:C:2015:217, punkt 79).

68 Käesoleval juhul tuleb märkida, et vaidlusaluse otsuse põhjendustes 25 ja 87 leidis komisjon sisuliselt, et kõnealune tasandusmehhanism tagab kindlustusriskide jagamise, mis tugevdab Slovakkia kohustusliku tervisekindlustusskeemi solidaarsust. Neil asjaoludel ja kuna Dôvera kui kindlustusasutus, kelle suhtes seda mehhanismi kohaldatakse, oli tingimata teadlik selle toimimisest, andsid asjaomases otsuses esitatud põhjendused talle piisavalt teavet, et ta saaks vaidlustada komisjoni selle kaalutluse põhjendatust.

69 Seega tuleb põhjendamiskohustuse rikkumise väide samuti tagasi lükata.

70 Kuna ühegi kohtuasjas T-216/15 esitatud hagi väitega ei nõustutud, tuleb hagi rahuldamata jätta.

Kohtukulud

71 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu või kui see on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.

72 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste lahendamisel, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

73 Kuna käesoleval juhul on Dôvera kohtuvaidluse kaotanud ja komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb komisjoni kohtukulud seoses käesolevate apellatsioonkaebuste ja Üldkohtu menetlusega välja mõista Dôveralt. Lisaks, kuna Slovaki Vabariik on nõudnud kohtukulude väljamõistmist Dôveralt, siis tuleb Slovaki Vabariigi kohtukulud seoses käesolevate apellatsioonkaebustega välja mõista Dôveralt.

74 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste lahendamisel, kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud. Soome Vabariik, kes on käesolevates apellatsioonkaebustes menetlusse astuja, peab seega ise kandma oma kohtukulud, mis on nende menetlustega seotud. Lisaks peab Slovaki Vabariik menetlusse astujana Üldkohtule esitatud hagi raames ise kandma oma kohtukulud, mis on selle menetlusega seotud.

75 Lõpuks on Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 4 sätestatud, et kui esimeses astmes menetlusse astuja ei ole ise apellatsioonkaebust esitanud, saab temalt apellatsioonimenetluse kohtukulud välja mõista üksnes juhul, kui ta on osalenud Euroopa Kohtu menetluse kirjalikus või suulises osas. Kui selline menetlusosaline osaleb menetluses, siis võib Euroopa Kohus otsustada, et ta kannab ise oma kohtukulud. Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 3 võib Euroopa Kohus otsustada, et menetlusse astuja, keda ei ole selle artikli eelmistes lõigetes nimetatud, kannab ise oma kohtukulud. Neid sätteid arvestades tuleb Unioni kohtukulud seoses käesolevate apellatsioonkaebuste ja Üldkohtu menetlusega jätta tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 5. veebruari 2018. aasta kohtuotsus Dôvera zdravotná poisťovňa *vs.* komisjon (T-216/15, ei avaldata, EU:T:2018:64).**

2. **Jätta Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s-i hagi kohtuasjas T-216/15 rahuldamata.**

3. **Mõista Euroopa Komisjoni kohtukulud, mida ta kandis seoses käesolevate apellatsioonkaebuste ja Euroopa Liidu Üldkohtu menetlusega, välja Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s-ilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud nendes menetlustes. Lisaks sellele mõista Dôvera zdravotná poisťovňalt välja Slovaki Vabariigi kohtukulud, mida ta kandis seoses käesolevate apellatsioonkaebustega.**

4. **Jätta Slovaki Vabariigi kohtukulud seoses Euroopa Liidu Üldkohtu menetlusega tema enda kanda.**

5. **Jätta Union zdravotná poisťovňa, a.s-i kohtukulud seoses käesolevate apellatsioonkaebuste ja Euroopa Liidu Üldkohtu menetlusega tema enda kanda.**

6. **Jätta Soome Vabariigi kohtukulud seoses käesolevate apellatsioonkaebustega tema enda kanda.**

Allkirjad